

Богдан Н.С.

ОЦІНКА СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРЕПАРАТАМИ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ II ТИПУ ЗА ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Кафедра фармації

Буковинський державний медичний університет

Цукровий діабет (ЦД) постає як тяжка патологія, що відноситься до значущих медико-соціальних проблем. Забезпечення хворих на ЦД ліками визначена у багатьох країнах як проблема державного рівня. За даними Міжнародної діабетичної федерації (International Diabetes Federation – IDF) нині у світі налічується близько 250 млн хворих на ЦД, а у 2030 р. їх буде близько 320 млн, а за іншими даними – їх буде понад 530 млн. З 1 квітня 2017 р. в Україні запрацювала урядова програма «Доступні ліки». З цього року в країні розпочався новий етап розвитку системи охорони здоров'я. Європейським регіональним бюро ВОЗ у 2019 р. був представлений розширений звіт щодо ефективності реалізації зазначеної програми. На меті реалізації цього масштабного проекту було забезпечення доступними ліків хворих на серцево-судинні патології, ЦД II типу та бронхіальну астму.

Мета дослідження – аналіз стану забезпечення хворих на ЦД II типу препаратами у відповідності до оновленої редакції Реєстру ЛЗ, які підлягають реімбурсації.

У першій редакції Реєстру ЛЗ, які підлягають реімбурсації за цією програмою було передбачено, що відшкодуванню підлягає вартість 16 препаратів за МНН, що використовуються у лікуванні серцево-судинних патологій, 3 МНН ЛЗ для лікування бронхіальної астми та 2 МНН ЛЗ для проведення терапії ЦД II-го типу. До останніх було віднесено А10ВА02 Метформін (Metformin) та А10ВВ09 Гліклазид (Gliclazide). Вже 12.08.2020 р. на офіційному сайті МОЗ був оприлюднений наказ від 11.08.2020 р. № 1851. У відповідності до цього наказу була затверджена нова редакція Реєстр ЛЗ, які підлягають реімбурсації, станом на 07.08.2020 р. (у подальшому Реєстр ЛЗ).

За результатами проведених досліджень нами встановлено, що до складу оновленої редакції Реєстру ЛЗ входять такі ліки, що використовуються у лікуванні ЦД II типу: А10ВА02-Метформін (Metformin); А10ВВ09-Гліклазид (Gliclazide); А10ВВ01-Глібенкламід (Glibenclamide). Всі 48 асортиментних позицій препаратів були розподілені наступним чином. 79,17% асортименту припадає на препарати А10ВА02-Метформіну, 14,58% на препарати А10ВВ09-Гліклазиду, а на препарати А10ВВ01-Глібенкламід – 6,25% від всіх ліків. Умовно кажучи, із чотирьох препаратів за торговими найменуваннями (ТН), які відпускаються хворим на ЦД II типу – три відноситься до групи препаратів А10ВА02-Метформіну. Особливо слід зазначити, що у складі препаратів А10ВВ01-Глібенкламід відсутні імпорتنі найменування ЛП. Їх представляють такі виробники, як ПрАТ «Технолог», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я АТ «Фармак». При цьому слід зазначити, що всі зазначені ТН препаратів підлягають 100,0% відшкодуванню з боку держави, тобто для споживачів вони є безкоштовними. Співвідношення (%) між вітчизняними та імпортними ліками у сукупності препаратів А10ВВ09 Гліклазиду дорівнює 57,14%:42,86%, а по препаратах А10ВА02 Метформіну 78,95%:21,05%. У укупності А10ВВ09 Гліклазиду було 4 ТН вітчизняного виробництва, а у сукупності А10ВА02 Метформіну – 30 ТН. 100,0% асортименту складають таблетки.

Підсумовуючи вищесказане можна стверджувати, що наявність препаратів вітчизняного виробництва у складі зазначеного Реєстру ЛЗ є позитивною характеристикою цього важливого для хворих на ЦД II типу переліку ліків. По-перше, вітчизняні препарати апріорі є більш доступнішими, а по-друге, наявність вітчизняних препаратів у Реєстрі ЛЗ, які підлягають відшкодуванню сприяє розвитку українського фармацевтичного сектору, тому що більшість таких препаратів буде споживатися хворими безкоштовно. В-третє, поступовий перехід споживачів до вітчизняних препаратів змушує виробників фармацевтичної продукції більш відповідально відноситися до формування асортиментної політики та підтримки якості тих препаратів, які вони позиціонують на внутрішньому ФР.